

REDACTIUNEA,
 Administrația și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Serisori nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc în Administrație în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukes Nachf.,
 Nux. Augenstein & Emeric Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Elekstein Bernat, Julius
 Leopold (VII. Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licări mai dese după tarifară
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr-ri de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr-ri de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cile poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrație, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un asem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 161.

Brașov, Luni-Marți 22 Iulie (4 August).

1903.

Nenorocul contelui Khuen.

Din momentul când contele Khuen-Hedervary a părăsit postul său de Ban croat și a devenit ministru-președinte unguresc, l'a părăsit și norocul. Acesta se dovedește din zi în zi mai mult.

Visita ce a făcut-o Khuen lui Kossuth spre a intra la învoială cu el și cu independenții săi, se răsună acuma a fost surprinsă de apucătura sa neașteptată. Cercurile militare din Viena au rămas chiar înmărmurite, când au înțeles, că Khuen, pentru o învoială vremelnică și nesigură cu dușmanii declarați ai armatei comune, s'a decis a sacrifica prestigiul acesteia, convenind a retrage proiectele militare.

După învoială Khuen a luat asupra și însărcinarea de forma cabinetul. Dér deja în ziua când s'a prezentat cabinetul compus de el și când Khuen și-a desfășurat programul, s'a dovedit, că independenții nu se țin de cuvânt. Ei au înșelat pe „Banul“ și pe „grănicerul“, cum îl poreclesc pe Khuen-Hedervary, pretinzând, că acesta vré să-i tragă pe sfóră. E drept, că Kossuth cu câțiva amici intimi ai săi declaraseră, că vor să se țină de învoială. Majoritatea independenților a continuat însă obstrucțiunea și Kossuth s'a retras și a plecat în străinătate.

Patru săptămâni independenții în frunte cu Barabaș au continuat obstrucțiunea, ținând vorbirii lungi asupra programului ministrului-președinte. În cele din urmă i-s'a urit acestuia de critica nerfășită, ce i-se făcea și s'a decis a trece cu majoritatea în acțiune pentru a pune stavilă obstrucțiunii. În ședința cea furtunosă de Miercuri trecută, care a durat până după miezul nopții, guvernul și majoritatea au raportat în cameră prima victorie contra obstrucțiunii hotărînd de a înceta cu discușiunea asupra programului guvernului și de a continua desbaterea proiectelor de îndemnatate.

Succesul acesta însă iute s'a zădărnicit, căci a intervenit afacerea mituirilor și a eșit la lumină, că în adevăr s'au făcut încercări de mituire serioase, ér ca autor al lor s'a mărturisit contele Ladislau Szapary, guvernatorul orașului Fiume — din fatalitate amic cel mai intim al ministrului-președinte.

Szapary, deja cu ocaziunea demisiunii sale a declarat hotărît și s'erbătoresce, că Khuen-Hedervary n'a știut nimic de planul său de mituire. A vrut, dice Szapary, să aducă guvernului și țării un serviciu, încercând a paraliza obstrucțiunea prin mituirea unora dintre susținatorii ei mai colțaiți, dér a lucrat numai de capul lui.

Fructul Kossuth, aflând de aceste, s'a întors grabnic la Budapesta și în ședința de Vineri a camerei a bănuț direct pe Khuen-Hedervary, că a știut de afacerea mituirilor și l'a provocat a se retrage, căci în cazul contrar se va

alătura și el din nou la obstrucționisti.

În acea zi s'a ales și comisia parlamentară însărcinată cu cercetarea casurilor de mituire și s'a decis a se amâna ședințele camerei, până ce comisiunea își va termina lucrarea.

Două lucruri s'au petrecut în urma acésta. Kossuth a reluat președința partidului independist, care și-a strîns din nou rîndurile, ér prin amânarea camerei s'a creat o situație din cele mai penibile guvernului și șefului său, căci acelea amânare înseamnă, că până-ce nu se va limpezi decă Khuen și guvernul au știut de mituire, parlamentul nu se mai pôte întruni. Cu alte cuvinte, decă nu s'ar dovedi nevinovăția lui Khuen și a guvernului, acesta va trebui să se retragă și ședințele camerei s'ar amâna până la formarea unui nou cabinet.

Khuen-Hedervary e urmărit de suspițiunea, cu care opozițiunea nu încetează a-l încărca tot mai tare. Ascuțișul cercetării comisiei parlamentare, despre care raportăm mai jos, e îndreptat mai ales contra ministrului președinte. N'are noroc Khuen, căci sub guvernarea lui, într-o lună, opoziția în loc de a fi slăbită, s'a întărit mai mult ca oricând și a ajuns a teroriza întreaga „națiune“.

Era vorba, că ađi, Luni, s'era va fi ascultat și contele Khuen înaintea comisiei. Tristă și umilitore situațiune pentru guvern și parlament. Și în cas când se va dovedi absolută nevinovăția a șefului guvernului, lovitura este mare pentru prestigiul lor.

Diariștii și advocații ce au fost ascultați pân' acum în penibila afacere sunt mai tot Jidovi. De aceea e remarcabil ce dice hahamul lor de la „Pester Lloyd“ relativ la situațiune, făcînd imputări obstrucționistilor din stînga extremă.

Nu vedeți — le dice — că opiniunea publică europeană, a început a socoti Ungaria éráși între statele semi-asiatice de la marginea civilizației? „Pentru ceea-ce independenții numesc postulate naționale lumea nu are înțelegere, dér ea vede înfricoșata discompunere în țără și aude s'elbaticile strigăte de bătaie contra oricărei autorități în statul acesta, ce durază de 9 luni... Și cum n'ar crede, că aici ne aflăm în plină anarhie?“...

Dice, că se întâmplă ađi e numai urmarea „nebunei obstrucțiuni“. „Parlamentul, singurul nostru izvor de putere politic și moral, e distrus și parlamentarismul compromis... Oré e îndreptătită lupta pentru limba națională în armată, oré nu, problema este sfîrșitul ei în oré ce cas... ér autoritatea guvernului e atacată de morțea“...

Aceste sunt nisce mărturisiri, din care se pôte convinge oré și cine, că sistemul corupt, ce dăinuiesce de 35 de ani, e în ajun de a se prăbuși!

Dimisia ministrului Tomasić.
 O fóie litografiată oficiósă aduce scirea despre dimisia ministrului croat Tomasić, care numai de curînd a fost numit la arest post.

Conflictul în chestiunea zaharului.
 Sâmbătă s'au prezentat în audiență la Maiestatea Sa în Ischl ministrul președinte Koerber și ministrul de finanțe Böhm-Bawerk. După acésta audiență cei doi miniștri au miniatrău de conferit timp de două ore cu ministrul de finanțe ungar Lukacs, care a fost chemat telegrafic la Ischl. După cum reiese din comunicat oficiós austriac, în chestia litigiósă a zaharului, sunt speranțe de a se face în curînd o înțelegere între cele două guverne.

Alegerea de papă. Sâmbătă s'au făcut două scrutinii fără rezultat. O mulțime de peste 10.000 ómeni staționéză pe piața sf. Petru așteptînd rezultatul. La 11¼ a. m. s'a observat fum eșind din hornul din apropierea capelei sextine. Semn că buletinele au fost înțese, după cum se obișnuiesc, au fost arse. După amiadî la órele 6 s'a observat din nou eșind fumul, în semn, că scrutiniul nici de astă-dată n'a avut rezultat. La scrutiniul antemeridian voturile s'au împărțit, după cum scrie „Giornale d'Italia“ între Rampolla, Saraj, Vanutelli, Orsini, Di Pietro și Capececiatro. După amiadî s'au împărțit éráși voturile. Cele mai multe au cădut pe Rampolla și Vanutelli.

Afacerea mituirilor.

Am amintit deja, că s'a ales o comisiune parlamentară pentru anchetarea mituirilor inscenate de contele Szapary László. Comisiunea acésta s'a întrunit sub președința deputatului Rohonyi și și-a început Vineri d. m. activitatea. În următoarele facem o dare de semă despre cele desbătute în numita comisiune:

Deputatul Polonyi invită pe ministrul de justiție să aducă în Dienes Marton, urmărit pentru falsificări de polițe și fugit la Berlin, pentru ca să se fie ascultat înaintea comisiei.

Deputatul Nagy observă, că chiar decă ar fi adus la Pesta, totuși nimeni nu l'ar puté obliga să se presente înaintea comisiei.

Deputatul Rátkay face propunerea, să se lanseze un apel către public, ca oricine ar ști ceva despre mituire să se presente înaintea comisiei. Propunerea se primesce.

După-ce au vorbit mai mulți deputați, ședința s'a suspendat până la órele 8 s'era.

Ascultarea deputatului Papp.

La órele 8 redeschidîndu-se ședința, a fost ascultat deputatul Zoltan Papp. Acesta espune pe larg afacerea de mituire. În acésta espunere însă n'au prea fost amănunte noué. După ce Papp și-a terminat, ce a avut de đis, președintele îl întrebă: De unde scia Dienes, că D-vóstré veți lua cuvîntul a doua zi?

Papp: Se publicase în edițiile de s'era ale điarelor.

Preș. tocmai D-vóstré, cu tóte că D-v. aparțineți fracțiunii moderate a partidului Dvóstré?

Papp: Asta nu pot s'o sciu. Atăta sciu, că Dienes a venit la mine. Atăta sciu, că un domn, care actualmente eșercită puterea supremă în țără, are mare

interes, ca în numita di să nuse mai desbătă chestii militare. Eu am dat cu socotéla, că dorința acésta este motivată prin propunerea ce avea de gînd s'o facă în aceea zi ministrul-președinte.

Preș.: Nu érați curios a afla, cine este acel „consilier secret“, care a dat banii?

Papp: De sigur. L-am și întrebat pe Dienes. El însă n'a vrut să-mi spună. Atăta m'a promis, că mîi va spune mai tîrziu. Înainte însă trebuie să desarmez mai mulți deputați.

Dep. Miklos. Ați spus, că Dienes va făgăduit proviziune pentru fie-care deputat desarmat, prin care fapt D-vóstré v'atî puté câștiga o frumósă sumă de bani. A numit el pe cineva cu numele?

Papp: Da, a numit pe Nessi și Lengyel. dér întregă listă n'a vrut să-mi comunice, pînă ce nu voiú fi câștigat pe acești doi. M'a întrebat însă, decă nu s'ar puté, să câștigăm și pe Benedek și Pozsgay.

Miklos: N'a amintit Dienes că ar fi făcut și alte încercări?

Papp: Da, m'a spus că au mai fost cumpărați și alții, fără să amintesc însă nume. L'am întrebat decă e Banul la mijloc? Dienes a răspuns, că „Eșcelețza Sa“ (adecă consilier secret) nu rischéză nimic și a dat a înțelegere, că banii dați pe asemenea scopuri i-se vor întorce.

Miklos: Nu l'ați întrebat, cine-i acel Emeric Kitter, al éarui nume este scris pe libretule de la cassa de economii?

Papp: Dienes spunea, că ar fi un jidov.

Dienes i-a spus lui Papp, că în afacere este amestecat și cel ce are puterea supremă în stat, acesta răspunde, că da, Dienes i-a spus că are legături directe și m'a đis să fac o probă, cerînd să numescă pe vr'un nepot său prietîn în vr'o funcție și imediat mi-se va împlini cererea

Ascultarea contelui Szapary.

Pe la órele 10-fu chemat contele Szapary László, care împreună cu fratele său Paul de două óre aștepta în anticamera salei. Contele era galben ca c'era și abia se ținea pe picioare. Era îmbrăcat în negru și óchii îi erau plini de lacrimi. El scóse o hîrtie din buzunar și începú să cetéscă:

Onorată comisiune!

Președintele (întrerupîndu-l): Poftim luați loc.

Contele Szapary: Nu se cuvine, ca inculpatul să ședă.

Contele Szapary începe din nou să cetéscă: On. comisiune!...

Președintele îl întrerupe a doua-órá, punîndu-i întrebările generale. Contele e în etate de 39 ani. După-ce i-s'a luat naționalul, contele cetesce următoarea declarație:

Am onóre a V'educe la cunoștiță, că banii dați de Dienes sunt de la mine. Detailurile nu le cunosc, nici nu eram curios a-le cunoșce. Am făcut acésta, fiindcă credeam, că așa voiú puté pune capét stării anticonstituționale, care a început să devină primejdiosă. În parte am făcut-o și din prietenie pentru ministrul-președinte, fără ca să aibă el însă cunoștiță despre acésta. În urma celor întemplate, am raportat ministrului-președinte despre tóte și mi-am dat tot-odată dimisia din postul de guvernor al orașului Fiume. Imi eșprim atîncile regrete, că din greșéla mea au isvorit lucruri atît de neplăcute pentru parlat.

Președ. întrebă, decă d-l conte avea contact direct cu Dienes.

Contele Szapary. Refusă a răspunde.

Ascultarea devine mai departe fórtă dificilă, deóre-ce contele refusă a răspunde la cele mai multe întrebări.

Deputatul Szivák: Care a fost moti-
 vul faptei d-vóstré?

Szapary. Iubirea de patrie și rîvna de a sări în ajutorul ministrului-președinte. Acuma însă ved, că i-am făcut mai mult rău.

Szivak. Ce credeți, câți bani v'ar fi trebuit pentru-ca să desarmați obstrucția?

Szapary. Asta nu puteam s'o știu. Am încercat întâiu cu puțin, crezînd, că decă voiți reuși la câți-va, restul se va da învins de la sine.

Szivak. N'a influențat afacerea acésta asupra nervilor d-vóstré?

Szapary. Ba da. Intregul meu organism este sgduit.

Szivak. Nu credeți, că vi-s'au slăbit forțele spirituale?

Szapary. Asta tocmai nu.

Polonyi. D-vóstré sunteți victima unui consorțiu de criminali. Ar trebui să ne faceți toate descoperirile pentru-ca să-i aflăm pe culpabil și să restabilim liniștea în parlament.

Szapary. Eu singur sunt culpabil.

Președ. Ați pute pune jurămînt pe cele spuse?

Szapary. Da, de aceea am răspuns cu reserve, ca să pot întări cele spuse și prin jurămînt.

Continuarea anchetei.

Sâmbătă la órele 11 a. m. s'a continuat ancheta comisiunii.

Președintele comunică comisiunii, că a conferit cu ministrul de justiție Plosz, care i-a spus, că **Dienes**, care se află în Germania încă n'a putut fi arestat.

Polonyi dice, că decă corupătorul **Dienes** a putut să fugă și guvernul nu va face totul, ca acesta să fie arestat și adus aici, va fi o dovadă, că **guvernul este complice în afacere.**

Se ascultă câți-va martori, între cari deputatul **Fáy, Olay, Kaas.**

Olay declară, că are dovezi pozitive, că contele **Szapary** avea legături directe cu **Khuen-Hedervary** și că în afacere sunt amestecați și alți deputați. Decă ministrul-președinte nu-și va da dimisia, atunci îl va denunța atât pe el, cât și pe cei-lalți deputați compromiși.

Deputatul **Kaas** dice, că încă de mult cunoscuse svonurile despre planul de a se mitui 15 deputați cu suma de 300.000 coróne. În Fiume se svonia, că **Szapary** va fi numit în curînd ministru

și cu **socialiștii.** El a fost în Viena, unde a conferit cu socialistul **Dr. Victor Adler**, de la care a luat recomandății pentru socialiștii din Budapesta. Aceștia aveau de gînd a aranja o demonstrație contra lui **Khuen**, care în urma tratativilor lui **Szapary** cu șefii socialiști, s'a contra-mandat.

Apelul comisiunii de anchetă.

Comisiunea parlamentară a lansat următorul apel:

Camera deputaților a ales o comisiune parlamentară cu însărcinarea de a ancheta pretinsele mituiri, ce stau în legătură cu desbaterile parlamentare aflătoare la ordinea zilei. Comisiunea apelază în interesul bunei reputațiuni a țării și camerei la on. public, cu rugămîntea, ca oricine ar avé date de orientare în acésta afacere, să le comunice în persoană séu în scris președintelui comisiunii d-lui **Rohonyi**. Denunțări anonime nu se vor lua în considerare.

Ședința de Sâmbătă d. m.

În acésta ședință a fost ascultați **Polonyi, Molnár Jenő, Lovász Márton, Veszi Ioszeff, contele Teleki Gyula, Seress László**, din depozitiunile cărora reiese, că **Szapary** avea legătură intimă cu **Khuen Hedervary** și într'un rînd cum spunea **Seress**, redactorul **Singer** i-a raportat lui **Sapary** despre isprăvile lui cu afacerea samsarlicului, fiind de față și ministrul președinte într'o odae dealătura, care era cu ușa deschisă la casina națională.

Tot în ședința acésta a fost ascultat și ministrul de justiție **Plosz**, care a declarat, că n'a dat ordin de arestare contra lui **Dienes**, fiind-că asemenea ordine numai judecătoria pöte da, poliția însă a depeșat la Berlin, ca să-l dețină pe **Dienes**.

În cursul ședinței au mai fost ascultați: **Stoll Rezső** și **Deák Jenő**, cari aveau cunoscință cu **Dienes** și cu **Singer**, cei doi agenți ai lui **Szapary**.

La propunerea lui **Polonyi** s'a hotărât a se cerceta starea averii lui **Szapary** și să se facă descindere la fața locului în localitățile casinei naționale, unde se dice că au avut întîlnire **Singer** cu **Szapary** și **Khuen Hedervary**.

Ședința proximă s'a hotărît a se ține ați Lună la órele 11 a. m. spre a fi ascu-

tați mai mulți martori, între cari și însuși ministrul președinte **Khuen Hedervary**.

Ședința s'a închis la órele 10 séra.

O veste bună.

„F. D.“ din Caransebeș vorbind despre internatele din Lugoși, ce s'au înființat în timpul din urmă la inițiativa și din munificența unor bărbați inimoși, scrie între altele:

„Ne bucurăm mult că în Lugoș s'a făcut începutul. Anul trecut s'a deschis internatul pentru tinerimea, care cercetază gimnasiul, și anume cu mijlocele fundațiunei fericitului **Dr. Liviu Marcu**; în decursul anului însă s'a esperiat însuficiența aranjării, și astfel epitropia în frunte cu neobositul domn protopresbiter **Dr. George Popoviciu** au luat dispozițiuni, ca să se zidescă un nou edificiu pe séma internatului, întru toate corîspundător, care se va deschide cu începerea anului școlar 1903/4 și în care internat vor afla adăpostire — după cum suntem informați — 40 de tineri.

Nu numai atăta! Mulțămită zelului Lugoșenilor noștri și a vrednicului lor protopresbiter, cu începerea anului școlar viitor, în pragul căruia ne aflăm se deschide și un internat pentru fete, pe lângă școlile de fete din Lugoș, în care internat vor puté afla adăpostire și fete cari cercetază școlile străine din acel oraș.

Concursurile de primire pentru ambele internate le vom publica într'unul din numerele cele mai apropiate.

Afacerea de la „Notre Dame“.

În biserica catedrală „Notre Dame“ din Paris s'a ținut un requiem solemn pentru repausatul papă **Leo XIII**. La acest requiem a fost invitat președintele republicii și guvernul împreună cu corpul diplomatic și toate căpeteniile autorităților franceze. Dintre miniștri însă nu s'au prezentat decăt doi, **Delcassé** (externe) și **André** (rîsboi). Nici **Loubet** nici **Combes** însă n'au ținut de cuvîntă a da ultimul onor repausatului șef al bisericii catolice. **Diario „Figaro“** este foarte indignat de acésta lipsă de politeță din partea lui **Loubet** și **Combes** și scrie:

„Am vré să scim, decă Franța îl tratéază pe papa, ca suveran, séu nu? Nunțiu apostolic **Monsignor Lorenzelli** este el óre acreditat în Paris în calitatea sa de ambasador al sf. scaun? Da, séu nu? D-l **Armand Nisard** este el óre acreditat la Vatican, ca ambasador al republicii franceze? Da, séu nu?

Înțelegem foarte bine, că diarului **Lanterne** și **l'Action** trebuie să le fie foarte neplăcut a răspunde afirmativ la aceste întrebări, dîr faptele rămân fapte. D-nul **Combes** era obligat decî să mîrgă la „Notre Dame“, séu să fi trimis pe cineva, care să-l suplinescă, întocmai cum ar fi fost obligat să se reprezente la serviciul funebru celebrat pentru orî care alt suveran strein. Ori pöte d-l **Combes** s'a eschivat de la acésta, fiind-că papa este un suveran fără armată și din cauza acésta d-l **Combes** a crezut, că pöte trece peste cele mai categorice obligațiuni ale politeței internaționale?”

De altmintrea absența d-lui **Loubet** și **Combes** de la requiemul din catedrala „Notre Dame“ nu este decăt o consecință frîscă a atitudinii, ce guvernul frances o observă de un timp încöce față cu Vaticanul.

Mărturisiri prețioase.

Despre geneza legii electorale ungare cu censul excepțional în Ardeal, **Carol Eötvös** povesteste în legătură cu mörtea fostului ministru-president **Bittó**, într'un foileton din „Egyetértés“ următoarele:

„Când am adus, înainte de asta cu un pătrar de secol și mai bine, a doua lege electorală, am aflat de bine să lăsăm censul din Ardeal neschimbat, ca nu cum-va compatrioții noștri români să inundeze parlamentul cu deputați daco-români. În contra noastră era ministrul de interne, contele **Szapary**, contra noastră mai era stînga de mijloc și elementele radicale ale partidului lui **Deak**, organizate prin **Ștefan Gorove** și **Boldijar Horváth**. Dér în contra noastră au fost și deakiiștii din Ungaria de nord, conduși de bătrînul **luths**, „regele Slovacilor“.

Sërmanul baron **Ștefan Kemény** era desperat. Era pe deplin convins, că o să cădem și atunci pierdem Ardealul. Noi însă am stat la pîndă, în comisiunea centrală am învins și la intrunirea partidului lui **Deak** atăta am luptat, pînă am eșit de-asupra cu o majoritate de câte-va voturi. Tot-odată am făcut chestie de partid din propunerea noastră.

Mai era însă Casa magnaților. Acolo nu puteam face nimic, căci ministrul de interne chemase pe comiții supremi, ca să voteze, contra noastră, pentru proiectul original al guvernului.

Intr'o frumoasă și din luna lui **Aug.** năvălesce la mine pe la 6 óre dimineța baronul **Ștefan Kemény**, trage plapoma de pe mine și strigă de-mi țiuiau urechile:

— Haide, haide, îmbracă-te iute, să mergem la **Bittó** în deputație.

Eram din cale afară somnuros.

— La cât e?

— Grăbesce, grăbesce, îndată bate șeasa.

— Nici moșul meu n'a fost în deputație la ministru așa de dimineță!

Nu mi-a dat pace, m'am îmbrăcat, ne-am pus într'o trăsură, ne-am dus la deputatul secuii **Iosif Ieney**, l'am luat și pe el și am mînat să omorîm caii la Buda, unde era palatul ministrului-president.

Ne-am repeșit la pörta camerei, crezînd să scöle numai decăt pe ministrul-president. Fie-care a alergat la servitorii din lăuntru. Ministrul-president, deși jumătate încăruntit, se căsătorise de curînd. L-am sculat. Credeam, că au năvălit Tătarii 'n țéră.

Veni la noi în salonul de primire în pantofi, halat și șapcă. Era ca un pașă turcesc.

— Ei, ce aveți așa de dimineță?

Eu am vorbit întéiu. I-am comunicat pericolul cu censul. Practicele urite ale ministrului de interne. Intențiunea periculoasă a celor 18 comiți supremi, chemați în mod oficial. Séu ajuta, séu apoi cădem. Măne va fi votarea.

Bunul baron **Ștefan Kemény** a continuat plînsörea. Dér în decursul vorbirii o emoțiune adîncă i-a cuprins inima. Și-a adus aminte, că mai sînt Maghiari vrednici în Ardeal și țera treacă mîntuilită pe séma lor. Decă însă se vor prăpădi și aceia...

Ajungînd pînă aci, i-s'a înecat voce. L'a strîns ceva în gât. Din ochii lui **Ieney** curgeau de asemenea lacrimi. Acesta a încheiat vorba:

— ... la asta noi nu vrem să ajungem!

Ștefan Bittó, ministrul-president a răspuns:

— Vă mulțumesc pentru ostenelele vóstre. N'am știut, cum stă lucrul. Numai decăt o să iau dispoziții. Cât timp voi fi eu la guvern, Maghiarii nu-i e permis să dea înapoi.

Bittó a vorbit așa de „aspru“ cu comiții supremi, încăt din 18 au votat cu noi 15 și numai **Ormoș**, comitele **Timișului**, **Nicolae Kiș**, căpitanul suprem din **Jász-Kun** și încă un al treilea, de care nu-mi aduc aminte, a fost contra noastră. Am învins!...

SCIRILE DILEI.

— 21 Iulie v.

Serată teatrală în Zérnesci. Aséră, în 2 August n. s'a dat în Zérnesci o serată teatrală, care a fost onorată și prin prezența a unui număr însemnat de óspeți din România, cari petrec în vilegiatură în comuna **Rêșnov**. Publicului numărös adunat la acésta serată i-s'a dat rara plăcere, de a asculta pe renumita artistă dramatică, **Aristița Romanescu**, care a declamat trei poesii (între cari și „Doina“ lui **Eminescu**) în freneticele aplauze și entusiastele ovațiuni ale celor preșenți. — După teatru a urmat dans pînă în zorii de zi. Asupra acestei serate neuitate pentru Zérneșteni, ni-s'a promis o dare de sémă mai detaliată.

Principele **Carol** la școla militară din Iași. Evenimentul din Iași scrie: Înaintea plăcării sale în străinătate, Principele **Ferdinand** va merge pentru doué zile la Iași. Acésta va fi pe la începutul lunei viitoare. (August st. v.) Scopul acestei vizite este că principele moștenitor vrea să vadă unde va fi instalat Principele **Carol**, care va urma regulat la tómnă, cursurile școlei militare din a doua capitală a țării.

Oficerii ruși la cercul militar.

Cu privilegiul recepțiunei delegațiunei ofițerilor regimentului **Vologda**, Nr. 18 la cercul militar în Bucuresci s'a serbat și aniversarea anului al 5-lea de când **M. S. Regele** are comanda regim. **Vologda**. D-l colonel **N. Constantinescu**, președintele cercului a relevat acésta importantă dată, și a făcut cunoscut asistenței de militari, că serberea de recepțiune are un îndoit scop; acela de a onora pe camaradii ruși, și de a aniversa jubileul a 5 ani de conducerea regimentului **Vologda** de cătră **M. S. Regele**. D-l colonel **Ragoza** a trimis o telegramă **M. S. Regelui** pentru a-l felicita cu acésta ocaziune.

Societatea macedo-română din Bucuresci va organiza un pelerinaj la mörntul regretatului **Ștefan Mihăileanu**. Marți 22 cor., când se implinesc 3 ani de la uciderea lui.

Esposiție în Petroșeni. Între 13—23 Septembrie se va aranja în Petroșeni o esposiție minieră, agricolă, industrială etnografică și din ramura instrucției publice. Grupuri de 20—30 vizitatori vor primi reduceri pe căile ferate. Spre acest scop trebuie a se trimite o listă a doritorilor de a visita acésta esposiție și a o înainta la corporațiunea industrială din Petroșeni pînă la 10 August n.

O invențiune frumoasă. Pompierii din **Anvers** au înăugat în acésta săptămână un nou sistem de furtună pentru stîns focul. Acésta furtună aruncă apa pe doué guri, pe o parte apa se îndreptéază spre foc, ér pe cealaltă se rîsfrînge în forma unei umbrelor de asupra capului pompierului, protejându-l astfel în contra flacărilor.

La mănăstirea Neamțu (România) pînă în prezent s'au instalat pe tot timpul verei 100 familii, numărul persónelor atîngînd cifra de 430. — La înăugurarea parcului de cerbi ce va avé loc în ziua de 20 Iulie la mănăstirea **Secu** (județul **Neamțu**), la care va asista și ministrul **Stoicescu**, va lua parte și o delegațiune de săteni din comunele **Nemțisor**, **Vănători** și **Pipirig**. În apropierea parcului s'a construit un frumos chiosc încunjurat de brazi, unde se va da banchetul.

La **Karlsbad**, a încetat din viață profesorul **Anghel Dumitrescu**, directorul liceului **Sf. George**, unul din cei mai de frunte membrii ai corpului didactic român.

Post vacant de cantor-învétător în Șimleul-Silvaniei. Salariul de-ocamdată 300 fl. (600 coróne) în bani și cuincuenalele legale, apoi locuința cu doué odăi, cămară, bucătărie, pivniță, grădină în mijlocul orașului, câte 1 cofă de cucuruz și stolele obicinuite. Petițiile a se adresa la scaunul școlastic și senatul bisericesc gr. cat. din Șimleu și a se trimite la președintele acesteia, **Alim-piu Barboloviciu** vicarul Silvaniei. Este de dorit, ca concurenții să-și arate destoinicia în cântările bisericesci.

O turmă de oi surprinsă pe linie de un tren. În nöptea de Joi spre Vineri trenul **Expres-Orient** a surprins pe linie, între halta **Medena** și **Constanța** o turmă de oi. Linia făcînd acolo o curbă, mecanicul a observat tărđiu turma și n'a putut oprî trenul din cauza iutelei. Ciobanul **Petre Blețu**, care se afla în apropiere de linie, a fost tamponat, fiind apoi aruncat la o distanță óre-care de tren, cu piciorul stîng fracturat și cu o gravă lovitură la cap. El a fost transportat pînă la port cu vagonul de bagaje al trenului și internat la spitalul comunal. Trenul a omorît 15 oi, o mulțime altele au fost rănite.

Școala comercială la Pitești. La Pitești se va înființa o școală comercială din inițiativa profesorilor secundari din acel oraș, cari vor preda cursurile în mod gratuit. Pentru întreținerea acelei școle camera de comerț din localitate a acordat o subvenție anuală de 200 lei și comuna 500 lei. S'a cerut o subvenție și ministeriului instrucțiunii publice.

Noul guvernator al Basarabiei. Atitudinea noului guvernator al Basarabiei prințul Urusoff este viu comentată în toate cercurile, atât cele creștine cât și cele evreiesc. Guvernatorul a luat față de evreii din Chișineu o atitudine cu totul opusă celeia pe care a avut-o vechiul guvernator care a fost cum se știe surghiunit de țar în urma evenimentelor petrecute în ultimul timp. Prințul Urusoff a făcut o vizită tuturor cartierelor evreiesc ale orașului și a primit pe deputațiunile evreiesc ce i-s-au prezentat luând notă de plângerile lor și a ordonat o anchetă severă pentru toate faptele ce i-s-au adus la cunoștință. Noul guvernator al Basarabiei afară de acestea a mai pus în vedere presei antisemite locale, care se abține sub pedepsă de suprimare de aci înainte de la ori-ce știre tendențioasă de natură a provoca vre-o agitație contra Evreilor.

Cununie. D-l Victor Stanca din Vurpăr își va celebra cununia religioasă cu d-sora Victoria Dumitrescu din Șard, Duminecă 9 August st. n. în biserica gr. or. din Alba-Iulia.

D-l Ioan Băgăianu și-a serbat cununia cu d-sora Silvia Cristea. — D-l Petru Onosi și-a serbat cununia cu d-sora Valeria Cristea. Amândouă aceste cununii s'au celebrat în ziua de 2 August n. în biserica gr. cat. din Spălăna.

Iubileu în capela orașului. În ziua de 2 August d-l Iosef Lenhart a împlinit 25 de ani de când e membru al capelei orașului. Colegii i-au oferit cu această ocaziune un ciasornic de aur, care i-s'a predat fiind de față toți membrii capelei în frunte cu capelmaistrul Max Krause. În capela orașului mai sunt încă 2 membri, cari au serbat jubileul lor de 25 ani.

Profesorul Henry care preda limba sanscrită la Facultatea de litere din Paris, a fost găsit mort pe munții Alpi, la apusul muntelui Vanoise, care are o înălțime de 2530 metri.

Un nou profesor de limba franceză. D-l Gustav I. Braikoff, care este de nascere francesă, precum și limba și literatura francesă, precum și din corespondența comercială francesă. Prețuri moderate. A se adresa: *Str. Orfanilor* Nr. 17.

Târgul de râmători oprit. După ce pe teritoriul Brașovului s'a ivit în mod sporadic bôla epidemică între porci, târgul de râmători este până la altă dispoziție oprit.

Rectificare. La scirea „logodnă“ publicată în nrul de Duminecă este a se ceti *dômnă* Eufrosina D. Șeitan și nu *d-sora*, cum s'a scris din eróre.

Crima din Craiova.

Medicii militari au făcut autopsia cadavrelor victimelor soldatului Ispășoiu din Craiova.

Căpitanul Georgescu a murit, glonțul perforându-i șira spinărei. Sergentul maior a fost lovit în inimă. La înmormântare au fost depuse pe sicriuri număruse corone ale ofițerilor garnisónei și ale subofițerilor.

Criminalul deși grav rănit, trăese încă. Rana de la cap i-a fost cusută. El zace în pat păzit de trei sentinele într'o cameră separată a spitalului militar. Ispășoiu nu pôte să vorbească. Căpitanul Vasilescu, comisar regal, i-a luat un scurt interogatoriu. Ispășoiu a răspuns în scris că nu regretă fapta săvârșită.

Impresia e mare printre ofițeri. În reg orașul discută numai despre înfiorătoare dramă.

Etă încă câteva amănunte cu privire a crima săvârșită:

Soldatul Ispășoiu Gheorghe ceruse un concediu pentru a merge acasă, ceea ce i-s'a refuzat pentru că a avut purtare rea în cursul anului. Atunci soldatul a cerut să raporteze pe cale ierarhică d-lui colonel Gheorghiu, comandantul brigădei. Căpitanul Georgescu, ajutorul șefului de batalion, i-a dat voie să raporteze, însă d. colonel Gheorghiu a respins cererea soldatului, pedepsindu-l cu 15 zile închisóre la garda pieței.

În ziua crimei soldatul Ispășoiu, însoțit de o sentinelă, s'a dus la magazie să-și predea muniția și după aceea să plece la închisóre. Atunci și-a procurat pe furiș un încărcător și găsindu-și arma la rastel, a încărcat-o. A dat apoi o puternică lovitură cu patul puștei sentinellei, care îl însoțea, trântind-o jos, și cu arma în mână a pătuns în cabinetul ajutorului comandantului de batalion. Aci se afla căpitanul Georgescu și adjutantul Teculescu, care venise cu nisce situații de iscălit. Ispășoiu trase atunci primul foc în adjutantul Teculescu, care cădù mort la pământ, apoi imediat îndreptă pușca spre căpitanul Georgescu și trase un al doilea foc, nimerindu-l sub țita dreptă. După aceea asasinul aruncă arma din mâni și sări peste grilajul balconului din al doilea etaj. În căderea lui soldatul își sdrobi piciorle și-și făcù o rană gravă la tēmplă.

O telegramă din Craiova sosită la ministeriul de interne, anunță că Sâmbătă dimineață a murit la spitalul militar local, soldatul Ispășoiu, autorul îndoitului asasinat.

Ispășoiu a fost notar comunal înainte de a intra în armată.

Adunarea despărțământului Zărnești al Asociației.

Brașov, 3 August n. 1903.

Din scirile, ce ni-se trimit meru la redacție, vedem, că despărțămintele „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român“ au luat un avânt și că adunările acestor despărțăminte în cele mai multe locuri se pot considera de adevărate sărbători culturale.

La o astfel de serbare culturală am avut ocaziune a asista erii în fruntașă comună *Tohanul-vechiu*, unde a fost convocată adunarea despărțământului Zărnești a Asociației.

Nu avem de gând a descrie mai cu de-amănuntul cele petrecute în *Tohanul-vechiu*, pentru-că o astfel de descriere vom publica în numărul de Duminecă din condeiul corespondentului nostru. Aci ne mărginim a indica pe scurt punctele principale ale sărbării.

La orele 10³/₄ terminându-se sf. liturghie, părintele *Brumboiu* a invitat poporul să participe cu mic cu mare și fără deosebire de sex la adunarea asociației care se ve ține în sala cea mare a școlei. Nu peste mult a sosit din Zărnești directorul despărțământului Dr. Iancu *Mețianu* însoțit de părintele protopop *Dan*, I. *Vodă* și părintele *Moise Micu*, membri în comitet, precum și de o cetă compusă din vr'o 25—30 de domni din Zărnești. Comitetul fù întâmpinat de părintele *Brumboiu* cu o scurtă cuvântare, la care a răspuns d-l Dr. Iancu *Mețianu*.

D-l Dr. Iancu *Mețianu*, deschide ședința printr'un frumos și avântat discurs în care ne spune, că despărțământul Zărnești, care a fost organizat, unite cu cel al Brașovului, apoi despărțit, este cel mai mic despărțământ, fiind compus numai din 5 comune (Zărnești, Tohanul v., Tohanul nou, Poiana Mărului și Holbav). După trei ani de letargie, în care a zăcut acest despărțământ, comitetul central a însărcinat pe Dr. Iancu *Mețianu* cu reconstituirea lui. D-sa a îndeplinit misiunea cu care a fost însărcinat. Comitetul s'a ales în persoanele d-lor Dr. I. *Mețianu*, protopopul I. *Dan*, părintele *Moise Micu*, d-l I. *Vodă*, ca membri, părintele I. *Străvoiu* cassar și d. N. *Pană* controlor. Președintele relevă în discursul

său progresul Asociației în general și constată că fondurile ei sunt încă prea neînsemnate și membri prea puțini. De aceea trebuie să ne unim cu toții și să ajutăm la izbândă Asociației, mai ales, că timpurile sunt grele, căci după a arătat d-l Ungureanu din Timișóra, pământul alunecă de sub picioarele noastre, ér pe de altă parte diferiți proroci mincinoși se încercă să otrăvescă felul de gândire al poporului și să-i răpescă comóra cea scumpă a religiei. După reconstituirea despărțământului, acesta este prima adunare. Timpul a fost scurt și deci și activitatea restrinsă, ceea ce rógă a se lua în considerare.

Strigăte de „să trăiescă“ se auziră după terminarea discursului de deschidere.

D-l I. *Vodă* a dat cetire apoi raportului, din care vedem, că despărțământul a avut 2 membri pe viétă, 18 ordinari și 9 ajutători.

După aceea ia cuvântul d-l avocat I. *Lengeru*, óspe din Brașov, care în cuvinte populare ascultate cu mare atențiune de numărul popor adunat în sală a explicat rostul întemeierii Asociației și ținta, ce o urmăresce această societate culturală.

Ședința s'a suspendat pe 10 minute, în care timp s'au făcut înscrieri de membrii noi și s'au încassat taxele (la vre-o 300 corone).

S'au ținut și două disertațiuni și anume: d. N. *Pană* învețator din Zărnești a vorbit despre educațiune, ér d. I. *Griđan* stud. la șc. comerciale despre cutremurele de pământ, vânturi și fulgere. Amândouă au fost aplaudate.

Pentru adunarea din Baia-mare se alege Dr. Iancu *Mețianu*, ér ca loc al adunării anului viitor se alege la invitaerea parohului M. *Micu*, comuna *Poiana Mărului*.

Pentru verificarea procesului verbal se aleg păr. protopop *Dan* și d. *Bude*, apoi președintele închide ședința mulțumind tuturor pentru participare în special celor doi óspeți din Brașov, d-lor: *Lengeru* și *Paul*.

Din incidentul acestei adunări s'a aranjat și o expoziție de vite, la care 48 de inși au expus 107 capete (boi, vaci, viței.) Despărțământul a distribuit și poșanților 15 premii. Despre expoziție și despre banchetul ce a urmat la restaurantul B. *Clococeanu*, care pentru un preț minimal a aranjat o masă din cele mai alese, corespondentul nostru va raporta în numărul de Duminecă.

Rep.

Reprentații, concerte și petreceri.

Corul bisericesc gr. or. din Mediuș invită la petrecerea de vară împreună cu teatru, cântări și declamări ce o va aranja Duminecă în 9 August st. n. 1903 în sala cea mare de la hotelul „Strugure“ (Traube) în Mediaș. Inceputul la 7¹/₂ ore s'era. Venitul curat este destinat spre scop filantropic. Bilete se pot căpeta până s'era la d-l Filon *Necșa* învețator în loc, érá s'era la cassă prin d-l Ioan *Fidorean* casar preot în Mosna. Prețul de intrare: locul I, de persoană 1 cor. 60 b., locul II 1 cor. 40 bani, locul III 1 cor. 20 bani, locul IV stat 80 bani, galerie ședut 60 b., galerie stat 30 bani. Contribuiriile peste taxă se primesc cu mulțumită și se vor publica prin diare.

Program: 1) „Daniil Sihuștră“ poezie de D. Bolintean, declamată de Ioan *Păcurariu*. 2) „Dela Severin“ cor mixt poezie de * * 3) „Pe neașteptate“ comedie într'un act, de Th. *Speranță*. 4) „Otrava de hânciog“ comedie într'un act, de Antoniu *Pop*. 5) „Roza“ poezie de * * esecutată de corul femeiesc. 6) „Țiganul și ursóica“ anecdotă de Th. *Speranță*, produsă de J. *Limbășan*. 7) *Tablă viu*. 8) *Se va juca*: Călușăru, Bătut și Romanul.

— **Tinerimea studiósă din Topárcea** invită la producțiunea teatrală-declamatorică, care se va aranja Duminecă în 9 August st. n. 1903 în sala școlei din loc. Inceputul precis la 7¹/₂ ore s'era. Prețul de intrare benevol.

Programa: 1) „Dușmancele“ poezie de G. *Coșbuc*. 2) „Otrava femeiescă“ comedie într'un act, de N. *Țințariu*. 3) „Și sătul și fudul“ anecdotă, de Th. *Speranță*. 4) „Un leu și un zlot“ comedie într'un

act, de D. R. *Rosetti*. După producțiune joc.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 3 August. Comisiunea parlamentară de anchetă a ținut ađi o ședință, care a durat 4 ore. Deputatul *Olay* a revocat declarația sa în care afirmase, că ar fi și el deputați cumpărași. *Beóthy* a declarat, că în casina națională nu există vr'un apartament, care să corăspundă descrierei făcute de *Seres*. A fost ascultat și *Artur Singer*, care a declarat, că n'a avut de loc contact cu ministrul președinte. În ședința de s'era se va asculta probabil și *Khuen-Hedervary*. — Socialiștii au ținut erii o adunare și procesiune demonstrativă contra guvernului. Oratorii au declarat, că vor sprijini obstrucția, decă opoziția va stărui pentru sufragiul universal.

Budapesta, 3 August. Dienes *Marton* a fost arestat la *Zürich* (Elveția).

Roma, 2 August. Ađi s'au făcut éráși două scrutinii fără rezultat.

Diverse.

Drepturile de autor în străinătate. Sciiți cât aduc anual drepturile de autor moștenitorilor lui *Richard Wagner*? Aprópe 800.000 de lei și anume: *Lohengrin* s'a jucat anul trecut de 997 de ori în țările germane; de 420 de ori în țările latine, cu deosebire în Franța; de 318 ori în Englitera și în Statele Unite, producând suma de 272.000 mărci. *Tannhäuser* s'a reprezentat de 478 de ori, fără a socoti reprezentațiile din țările slave producând 141.000 de mărci séu câte 370 lei de fie-care reprezentațiune. *Măestri cântăreți* (Meistersinger) au produs 72.000 de mărci; *Corubia fantomă*, 51.000 de mărci; *Valkiria*, *Aurul Rinului*, *Siegfried* și celelalte piese ale măestrului au produs numai în Germania, 102.000 mărci. Deci un total, fără a socoti și reprezentațiunile de la *Bayreuth*, de mai mult de 600.000 de mărci. Și negreșit apropiatele serbări ce se vor organiza în Germania cu ocaziunea inaugurării monumentului lui *Wagner* nu vor face de cât să sporăscă această cifră fabuloasă. Etă de sigur o moștenire pe care mulți părinți ar vré s'o pótă lăsa urmașilor lor și pe care mulți copii ar dori s'o capete.

POSTA REDACȚIUNEL.

A. F. — Sibiu. Mulțumim.

„ALBINA“ institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna Iulie 1903

Intrate:

Numărar cu 1 Iulie 1903	cor.	42,764-62
Depuneri spre fructificare	„	283,043-77
Cambii rescumpărate	„	334,943-77
Conturi curente	„	39,253-47
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„	24,233-50
Imprumuturi pe produse	„	402—
Monetă	„	46,215-49
Comisiuni, cupóne și efecte	„	28,020-46
Banci	„	97,908-27
Interese și provisiuni	„	22,767-86
Diverse	„	41,177-39
	cor.	960,730-60

Eșite:

Depuneri spre fructificare	cor.	296,192-96
Cambii escomptate	„	326,005-36
Conto curent	„	53,674-47
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„	25,622—
Imprumuturi pe produse	„	4,350—
Monetă	„	38,860-19
Comisiuni, cupóne și efecte	„	37,438-79
Interese și provisiuni	„	1,366-06
Spese și salare	„	4,496-86
Banci	„	70,582-27
Diverse	„	65,267-38
Numărar cu 31 Iulie 1903	„	36,874-26
	cor.	960,730-60

Dr. N. *Vecerdea* m. p. C. *Aisér* m. p.
drigent. cassar.

Iosif Oncioiu m. p.
contabil.

Proprietar: Dr. *Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

» Romana «

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“, dans de colônă în 5 figuri. *Descriată și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunarul din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului

de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acésta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus amintite este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țărilor locuite de Români acest dans de colônă român să pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcărilor dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 August n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.05
Renta de corône ung. 4%	99.10
Impr. câil. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.65
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	98.35
Oblig. câil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.10
Bonuri rurale croate-slavone	98.25
Impr. ung. cu premii	201.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	156.—

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Mai st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ôra 5-20 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ô. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ôra 8-13 min. sêra.
- IV. Tr. accel. la ôrele 10-26 m. sêra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persône la ôra 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la ôrele 5-14 m. dim.
- III. Trenul mixt la ôrele 11-40 a. m.
- IV. Trenul accel. la ôra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la ôrele 6-50 sêra.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ôra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ôra 9-18, cu Ciuc Gyimes și Ciuc-Szereda, la ôra 10-46 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la ôra 8-40 min. a. m.
- III. Trenul de per. la ôra 3— m. p. m.

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ôra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ôra 3-44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ôra 9-47 m. sêra.
- IV. Trenul mixt la ôra 6-14 m. dim. (Numai dela 1 Iunie Dumineca și în serbători).

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ôra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad-Ciuc-Gyimes.)
- II. Trenul mixt la ôre 8-40 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ôra 3— min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes.)

Renta de hârtie austr.	100.35
Renta de argint austr.	100.20
Renta de aur austr.	120.85
Rente de corône austr. 4%	100.65
Losuri din 1860.	153.50
Acții de-ale Bânței austro-ungară	15.86
Acții de-ale Bânței ung. de credit.	728.—
Acții de-ale Bânței austr. de credit	659.—
Napoleoniori.	19.05
Mârzi imperiale germane.	117.32 1/2
London vista	239.21 1/2
Paris vista	95.20
Note italiene	95.20

Concurs.

Pentru postul de **jurisconsult și avocat** lângă institutul de credit și economii

„Silvania“

se publică concurs.

Condițiunile se pot vedé în ôrele oficiôse, în biroul institutului.

Cererile, în cari se va accentua ca concurențele cunôște condițiunile de primire, până la **15 Septemvre st. n. 1903**, sunt a se înainta la **direcțiunea institutului în Șimleu (Szilagy-Somlyó).**

Din ședința direcțională, ținută la 31 Iulie 1903.

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI de credit și economii,

1-1.(1057)

„SILVANIA.“

Se caută un practicant,

un tînér român din șcôla comercială cunoscênd și limba germană, ca practicant în biroul **Fabricii de sticlărie Azuga**

1/2 Kilo fulgi de găscă

== numai 60 cr. ==

Trimit 1/2 Kilo fulgi de găscă cenușii curățit gata **cu 60 cr.** Calitate mai bună **numai 70 cr.** În pachete de 5 Kilo cu posta, cu rambursă.

J. Krasa, Bettfedernhandlung în Smichow, bei Prag, (710).

„VOILEANA“ cassă de economii societate pe acții în Voila.

CONVOCARE.

Domnii subscriitorii de acții la înființanda cassă de economii

„Voileana“ societate pe acții

se invită prin acésta în sensul §-lui 154 din legea comercială, la

Adunarea generală de constituire,

ce se va ținé în 19 August 1903 stil nou la 2 ôre după amézi, în Voila în casele lui George Vasu.

OBIECTELE:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Decisiune asupra constituirei societății.
3. Statorirea și asigurarea capitalului de acțiunii prin subscrieri și plătiri.
4. Stabilirea statutelor societății.
5. Alegerea direcțiunii și comitetului de supraveghere.
6. Decisiune asupra responsabilității fondatorilor stabilită în §-ul 152 din legea comercială.

Conform §-lui 155 din legea comercială, fie-care acțiune dă un vot, nici un acționar însă nu pôte exercita mai mult de 10 (dece) voturi. Participarea la adunare se pôte face sêu în personă sêu prin plenipotențiăți.

Voila, în 16 Iulie 1903.

Fundatorii.

NB. Domnii subscriitorii de acții sunt rugați se binevoescă a solvi imediat după ținerea Adunării generale constituante rata de 20%, spre a se putea înainta rugarea la Tribunalul regesc pentru înregistrarea societății.

1-1.(1028)

De inchiriat.

Str. Hirscher Nr. 28. În catul prim: o locuință în curte, o odaie, cuhnă, cămară ș. a.

Parter, în curte: O odaie spațioasă, frumos mobilată cu intrare separată drept de la scară.

Frumos ca o Iconă

este un Teint delicat alb și fin, și o față fără pistri și pete. Spre a obține acésta să se spele în fie-care zi cu **SAPUNUL**

„Lilienmilchseife a lui Bergmann“

(Marca: 2 minerl.)

dela Bergmann & Co. în Dresden și Teutschen a/E.

Se capătă bucată cu 80 bani, la Teutsch & Tartler și la farmacia lui Roth în Brașov.

(930)

17-50

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și color.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURİ.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, în tolä mărimca.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURİ și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.